

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Viite Kommenttipyyntöne 24.10.2018, dnro 911/01.01/2018

Asia **MAASEUTUVIRASTON KIRJALLINEN KOMMENTTI LUONNOKSESTA PORONHOITOLAISSA SÄÄDETYN VAHINKOJA JA AITAAMISTA KOSKEVAN RIIDANRATKAISUN UUDISTAMISEKSI**

Maaseutuvirasto kiittää mahdollisuudesta kommentoida viitteessä mainitussa asiassa ja toteaa seuraavaa:

1. Onko nykyisten kuntakohtaisten lautakuntien korvaaminen yhdellä riidanratkaisulautakunnalla uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi paras uudistuksen toteutustapa?

Maaseutuviraston näkemyksen mukaan luonnosesityksessä ehdotettu Porovahinkolautakunnan perustaminen on tarkoituksenmukaisin tapa uudistaa porojen aiheuttaminen vahinkojen korvaamista ja alueiden aitaamista koskeva riidanratkaisutoiminta. Keskittämällä asiat yhteen riidanratkaisulautakuntaan taattaisiin asioiden puolueeton ja riippumaton sekä yhtenäinen käsittely.

2. Ovatko lautakunnan jäsenten nimittämistä ja kelpoisuusvaatimuksia sekä ratkaisukokoonpanoa koskevat alustavat ehdotukset perusteltuja?

Miten arvioitte prosessia koskevia ehdotuksia toiminnan sujuvuuden ja kustannustehokkuuden sekä oikeusturvavaatimusten näkökulmasta?

Maaseutuvirastolla ei ole huomautettavaa jäsenten nimittämistä ja kelpoisuusvaatimuksia sekä ratkaisukokoonpanoa koskeviin ehdotuksiin. Perusteltua on, että riitojen osapuolet eivät enää saisi valita omaa jäsentä lautakuntaan, vaan kaikki lautakunnan jäsenet nimittää valtioneuvosto ministeriön esityksestä. Myöskin paikallistuntemuksen varmistaminen valitsemalla asiantuntijajäsenet eri puolilta poronhoitoaluetta on perusteltua.

3. Miten arvioitte vaihtoehtoisia kustannuksia, jotka koskevat lautakunnan sijoittamista viranomaisen yhteyteen tukipalvelujen saamiseksi?

Siltä osin kuin vaihtoehtona mainitaan edustamanne viranomaisen, millaisia järjestelyjä ja resursseja arvioitte sijoittamisen edellyttävän?

Maaseutuvirasto toteaa, että se ei näe tarkoituksenmukaisena lautakunnan sijoittamista Ruokavirastoon. Esitysluonnoksessa esitetyt seikat mm. tukipalveluiden puuttumisesta

esimerkiksi kirjaamotoiminnassa tai asiakirjojen arkistoinnissa vaikuttavat siltä, että on kuitenkin perusteltua saada keskitetyt hallinnolliset tukipalvelut lautakunnan toiminnan yhteyteen.

Asiakirjahallinnon ja arkistoinnin osalta merkittävin kysymys resurssien ja taloudellisten vaikutusten osalta liittyy siihen, onko Porovahinkolautakunta itsenäinen arkistolain (831/1994) arkistonmuodostaja ja jatkossa tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö vai toimisiko se osana Ruokavirastoa. Mikäli Porovahinkolautakunta on itsenäinen arkistonmuodostaja, ovat järjestelmäkustannukset arviolta kymmeniä tuhansia euroa. Mikäli Porovahinkolautakunta toimii osana viraston muuta toimintaa, ovat kustannukset vähäisemmät.

Ruokaviraston käyttöön tulee CGI:n Virta asianhallintajärjestelmä ja Open Text DM asiakirjahallintajärjestelmä. Näistä aiheutuvia kustannuksia ovat mm. lisenssit ja ylläpitokustannukset. Lisäksi resursseja vaatii mm. lautakunnan tiedonohjaussuunnitelman laatiminen ja ylläpito sekä asioiden käsittely asianhallintajärjestelmässä.

Luonnoksessa esitetään, että lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja olisivat oikeudellisen tutkinnon suorittaneita. Nämä voisivat olla joko Ruokaviraston/maakunnan virkamiehiä, jotka hoitaisivat tehtävää oman toimensa ohella, tai muita lakimiehiä.

Tällä hetkellä Maaseutuviraston palveluksessa ei ole sellaisia virkamiehiä, joilla voitaisiin katsoa olevan riittävästi porotalouden asiantuntemusta lautakunnan puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana toimimiseksi. Porotalouden tuet muodostavat tällä hetkellä käytännössä vain erittäin pienen osan Maaseutuviraston toimeenpanotehtävistä. Epätodennäköistä on, että jatkossakaan viraston muussa toimessa toimisi virkamies, joka voisi täyttää vaatimukset niin esitetyn tutkinnon kuin asiassa vaadittavan porotalouden asiantuntemuksen osalta.

Maaseutuvirasto katsoo, että tarkoituksenmukaisin tukipalvelujen järjestäjä olisi Lapin maakunta tai Pohjois-Pohjanmaan maakunta. Jo tähän mennessä Lapin maakuntaan yhdistyvät Lapin ELY-keskus ja Lapin aluehallintovirasto ovat tehneet arviolautakuntien puitteiden järjestämiseen liittyviä tehtäviä. Lisäksi porotalouden tukiin liittyviä tehtäviä käsitellään jo nykyisellään Lapin ELY-keskuksessa, mikä on omiaan lisäämään alueellista asiantuntemusta nyt puheena olevassa asiassa. Maaseutuvirasto näkee, että esitysluonnoksen kohdassa 2.3. esitetyt perusteet tukevat tehtävien järjestämistä myös Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa. Maaseutuvirasto ei kuitenkaan ota kantaa siihen kummassa esitetyssä maakunnassa tehtävät olisi tarkoituksenmukaisinta hoitaa.

Ylijohtajan sijainen

Juha Tall

Lakimies

Katariina Niemi

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har upsatts och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.